

РЕШЕНИЕ

№ 19509

гр. София, 20.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64 състав, в публично заседание на 28.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

при участието на секретаря Розалия Радева, като разгледа дело номер **2695** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 87 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).
Образувано е по жалба на М. Р., гражданин на А., ЛНЧ [ЕГН], срещу решение № 211/11.2.2026 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което му е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.
Жалбоподателят иска отмяна на решението като постановено в нарушение на процесуалните правила – чл. 35 и чл. 36 АПК – при неизяснена фактическа обстановка и липса на задълбочен анализ на заявените обстоятелства, въз основа на който е направен необоснован извод, че не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.
В справката, изготвена от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ-МС, липсва информация и анализ на ситуацията в А. по отношение на социалните групи, към които принадлежи г-н Р. като представител на малцинство (таджик, който говори дари) и съпруг на жена, упражнявала забранена от радикалния режим професия след посочената забрана на талибаните.
Не е кредитирана с доверие бежанската история на семейството като автентична. В обжалваното решение липсва обсъждане на последствията, които би имал при връщането му в страната му по произход с оглед на личните обстоятелства и повсеместното влияние на талибаните в страната.
Счита за неоснователен и недоказан извода на административния орган, че действителният мотив за напускането на А. не е преследване в страната му на произход, а желание да се установи със семейството си в страна с по-висок стандарт на живот, без да се отчита произходът на преследването и дали то води до нарушаване на основни права на човека.
Счита, че административният орган неправилно и необосновано е преценил, че спрямо

бежанската му история са неприложими принципите, залегнали в нормата на чл. 9, ал. 1, т.2 от ЗУБ. Същият се е ограничил с аргументи само досежно наличието на заплаха поради безогледно насилие в случай на въоръжен конфликт в А., но липсват мотиви относно наличието на опасност от смъртно наказание или екзекуция, изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание. ИАА е издаден без да бъдат разгледани относими и свързани с изложените от него опасения и без да бъдат обсъдени въпроси, които са били от съществено значение за изясняването на случая, като административният орган е попълнил пропуските в информацията с излагане на свои лични съждения и заключения.

Ответникът - председателят на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, оспорва жалбата и моли съда да я отхвърли. Проведени са четири интервюта с жалбоподателя, като на две от тях е заявил или не е посочил, че е имал проблеми с това, че е таджик. Членове на правителството също са таджики, което сочи, че тази етническа група не се дискриминира.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, счита, че се установява следната фактическа обстановка.

Началото на разглежданото производство е поставено с молба за предоставяне на международна закрила от жалбоподателя до председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ-МС). В регистрационния лист е отразено, че оспорваният е [дата на раждане] в [населено място], А., гражданин на А., етническа принадлежност - таджик, вероизповедание - мюсюлманин - сунит, семейно положение - женен. Личните му данни са установени въз основа на подписана декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

В интервю с рег. № УП-18031 от 30.10.2025г. за установяване на самоличността, националността и маршрута на пътуване, жалбоподателят твърди, че е напуснал А. нелегално преди три - четири месеца преди интервюто, заедно със своята съпруга и четирите им деца и отишли в И., където останали около два месеца. След това отишли в Турция, където останали около два месеца, в едно общежитие. Споделя, че там дал на трафикант техни снимки, за да може този, който ще ги поеме на територията на България, да ги познае. Посочва, че една вечер ги качили на едно превозно средство и тръгнали към България, като към 4-5 часа сутринта стигнали до една гора и им показали с жест да продължат към улицата, където ги чакал друг човек, който ги извикал по имена. По неговите думи, след няколко часа стигнали до турско-българската граница. Разказва, че трафикантът им дал лични карти, които в последствие се оказало, че са фалшиви. Разказва още, че с влак сигнали до С., но тъй като жена му и малката му дъщеря не се чувствали добре, той намерил хотел, в който се регистрирали с личните карти, които той не знаел, че са фалшиви. Казва, че на другия ден, около 10 часа сутринта дошли полицаи, които им направили обиск и намерили документите, които той дори бил забравил, че ги има в него.

В проведеното интервю чуждият гражданин разказва, че с неговата съпруга имали фризьорски салон близо до тяхната къща и до преди 2 години, до идването на талибаните на власт, животът им бил много добър. Излага още, че съпругата му била задържана от талибаните и била принудена да подпише декларация, че повече няма да работи като фризьорка и няма да организира протести срещу заповеди на талибаните. Разказва, че понеже съпругата му винаги е била много дейна и преценили да направят салон за дамско постригване в една от стаите на тяхната къща; там тя правела и татуировки и микроблейдинг. Разказва, че нейните клиентки отново започнали да идват, тя вече била добре психически и около една година работела вкъщи, а той във фризьорския салон. Казва, че един ден неговата майка му звъннала по телефона и му казала, че талибаните отново са арестували жена му и когато се прибрал вкъщи видял, че прозорците са счупени и че вътре гори. Описва, че тогава те започнали да го бият, казали му че той и съпругата му са неверници и че като татуират символи и надписи уронват свещената

религия. Твърди, че искал да им попречи да задържат съпругата му, но те започнали да го удрят с оръжията си, да го бият и го ударили в стъпалото с ножа на автомата. Датата, на която ги задържали със съпругата му, е 20 ноември 2024 г. Твърди, че останал седем дни в ареста, трудно разбирал кога е ден и нощ, защото бил в една тъмна килия. По неговите думи, когато се прибрал на седмия ден къщи, съпругата му била там и видял, че е в изключително тежко психическо състояние и че лявата ѝ китка е превързана. Казва, че тя само плачела и не можела да говори.

Разказва, че шест месеца след датата на задържането им талибаните дошли в дома им и им казали, че са дошли да вземат техните синове за едно тяхно училище, където да ги образуват. Съпругата му се възпротивила, но талибаните казали, че те са дали съгласието си за това и тогава той ги помолил да им дадат един - два дни, за да се подготвят. Тогава те им казали, че ще дойдат на следващия ден да вземат децата. По неговите думи талибаните искали да вземат дъщерите му и да ги омъжат за хора, които те посочат. Посочва, че много бързо организирали напускането на родината и заминали за И..

С обжалваното в настоящото производство решение на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут, на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ. Административният орган е приел, че не са налице материално-правните предпоставки за предоставяне на статут на бежанец на кандидата, тъй като той не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл.8, ал.1 от ЗУБ причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което не са налице субективният и обективният елемент за прилагане на цитираната правна норма. Изложени са доводи за липса на основания за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл.9 от ЗУБ, тъй като жалбоподателят не прави твърдения за „смъртно наказание“ или „екзекуция“, а предвид установената фактическа обстановка се приема, че той не е бил принуден да напусне А. поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, в предвидената в закона писмена форма.

Не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, предвидени в ЗУБ. На оспорвания е разяснена процедурата, по която се подават и разглеждат молби за закрила, проведено е интервю с кандидата на разбираем от него език. При обсъждане на представените доказателства не са допуснати твърденията в жалбата процесуални нарушения. Видно от оспореното решение, административният орган е обсъдил всички представени доказателства, като е изложил подробна аргументация, при съвкупната преценка на тези доказателства, защо приема за доказани едни факти или не и съответно – защо не са налице предпоставките за предоставяне на статут.

Решението е издадено при правилно тълкуване и прилагане на материалния закон. Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Съгласно чл.8, ал.4 от ЗУБ „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество и повтаряемост.

В разглеждания случай липсват такива обективни белези, за да се приеме, че е налице

осъществено спрямо жалбоподателя преследване. Твърденията на оспорващия пред съответното длъжностно лице в ДАБ не съдържат данни за осъществено спрямо него конкретно преследване от страна на официалните власти в родината му, нито за оказване на конкретен контрол или натиск от друга група или групировка по причини на етническа принадлежност, раса, религия, принадлежност към определена социална група.

Изложените твърдения, обосновани единствено на това, че е напуснал поради факта, че е бил арестуван от талибаните за седем дни, а неговата съпруга за пет дни, защото е продължила да работи като фризьорка въпреки Наредбата за затварянето на дамските фризьорски салони, не са подкрепени с никакви доказателства, както и не са налице предпоставките по чл. 8, ал.1 ЗУБ, съобразно признаците по чл. 8, ал. 4 ЗУБ.

Отделен е и въпросът доколко работата по татуиране във фризьорския салон, въпреки забраната за осъществяване на такава дейност, би могло да се покрие от предпоставките по чл. 8, ал. 4 ЗУБ. Неспазването на правилата в държавата на произход не води автоматично до извод за преследване поради раса, религия, националност, принадлежност към социална група и в частност – поради политическо мнение и/или убеждение.

Въз основа на събраните доказателства съдът намира, че не може да се направи извод, че жалбоподателят търси закрила именно поради осъществено спрямо него преследване по смисъла на чл.8, ал.4 от ЗУБ.

По отношение на извода за липсата на основания за прилагане на хуманитарен статут по чл.9 от ЗУБ, съдът също намира, че решението е издадено при правилно прилагане на материалния закон. Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства – смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи върху живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случаи на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Чл. 9, ал. 2 от ЗУБ предвижда, че тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. По силата на чл.9, ал.8 от ЗУБ хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

В оспореното решение административният орган е спазил императивното изискване на чл.75, ал.2 от ЗУБ, като е обсъдил всички наведени от кандидата за закрила факти и обстоятелства от личната му история заедно с въпроса относно сигурността на страната му по произход.

Видно от приложената по преписката справка от 17.12.2025г. се установява, че насилието в А. не е безогледно и повсеместно на цялата територия. Обстановката в А., сама по себе си, не дава основание да се приеме, че по отношение на молителя е налице страх от преследване. Не може да се направи обоснован извод, че А. се намира в състояние на въоръжен международен конфликт. Въпреки, че обстановката в А., след завземането на властта от страна на талибаните, може да се характеризира като несигурна, следва да се отбележи фактът, че от страна на правителството на талибаните се полагат усилия да действат като правителство, което въпреки проблемите, се стреми да гарантира сигурността на гражданите си. Видно от справката може да се направи извод, че обстановката в страната се нормализира, въпреки спорадични терористични актове и няма непосредствена заплаха за живота на чуждия гражданин.

В хода на съдебното обжалване от ответника са представени допълнително справки, изготвени от

дирекция “Международна дейност” на ДАБ- МС: с вх. № МД-02-71 от 26.02.2026г. относно А.; с вх. № МД-02-377/04.07.2025г. относно актуалната общественно-политическа обстановка в А..

Със справките е отразена актуалната обстановка в А. след превземането на страната от талибаните и сформирването на правителство от тях. Към края на 2025 г. и началото на 2026 г. страната е изправена пред безпрецедентни предизвикателства. Според данни на ООН, близо 22 милиона души се нуждаели от спешна хуманитарна помощ, като над 17.4 милиона били изправени пред остра продоволствена несигурност.

Относно икономическото положение на страната. Икономиката и е определена като силно крехка, въпреки че минималните признаци на стабилизиране на инфлацията. Страната се намира във финансова изолация, липсват чуждестранни инвестиции и сериозни съкращения в международната хуманитарна помощ, които водят до колапс на основни услуги. Здравната система показва негативна тенденция, след като над 400 здравни заведения затворили през 2025 г., поради липса на финансиране, лишавайки милиони от животоспасяващи грижи.

В А. е установен авторитарен, теократичен режим, който систематично премахва основните човешки права, с особен фокус върху репресията над жени и момичета. А. е единствената държава в света, която забранявала на момичетата достъп до средно и висше образование (над 6-ти клас). През 2025 и началото на 2026 г. талибаните въвели нови драконовски закони. През август 2025 г. влязъл в сила закон за "насърчаване на добродетелта и предотвратяване на порока", който забранявал на жените да говорят на публични места (гласът им бил обявен за "интимен") и изисквал пълно покриване на лицето. Жените били изолирани от работната сила (вкл. забрана за работа в ООН и НПО), забранено им било да пътуват без мъжки придружител (махрам) и да посещават паркове, спортни зали и козметични салони.

Видно от тях, макар и да са налице проблеми със спазване на човешките права, страната бавно се съвзема. Налице са признаци за умерено икономическо развитие, но е проблем намаляваща хуманитарна помощ. Въпреки това, не може да се приеме, че А. е обхваната от хаос и е налице въоръжен конфликт. Безспорно обстановката в страната е динамична, като продължава политическо насилие, но в по-ниска степен в сравнение с предходни години. В същото време е ограничен достъпът до образование за жените и младите момичета, но това не се отнася за мъжете.

Данните в справката сочат, че много по-рядко срещано прякото насилствено отвличане (тип въоръжено отвличане от дома) същото е посочено и относно "структурното насилие". Като икономическите причини за въвлечане основната посочена в справката е екстремната бедност в А., поради която много семейства са принудени да изпратят децата си в мадрасета, където им се осигурявала храна и подслон. В замяна, тези деца ставали лесна мишена за вербуване от страна на талибанските командири.

Същевременно, съгласно чл. 21, т. 7 от Устройствения правилник на ДАБ, дирекция „Международна дейност“ изготвя и актуализира аналитични доклади и справки за сигурните държави по произход, за кризисните райони и за бежанските потоци. Следователно справката е изготвена от компетентен орган и в кръга на правомощията му. Те се кредитират от настоящия състав като изготвени в съответствие с „Методологията на Агенцията на Европейския съюз за убежището за изготвяне на информация за страните на произход“.

В нея не се съдържа информация, която да опровергава изводите на административния орган, че жалбоподателят би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплаха, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Не се установява да съществува безогледно (безразборно) насилие. Не се установява то да

достига до толкова високо ниво и съответно да се изисква по – ниско ниво на отделни елементи, за да се констатират съществени основания, въз основа на които да се смята, че цивилно лице, върнато на територията на страната си на произход, ще бъде изложено на реална опасност от тежки посегателства, изразяващи се в тежки заплахи срещу живота или личността му по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, респ. чл. 15, б. „в“ от Директива 2011/95/ЕС.

Не се установяват разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности (СЕО) от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465 / 07 и тълкувателно решение на Съда на ЕС от 30 януари 2014 г. по дело С – 285 / 12 по тълкуването на чл. 15, б. „в“ от Директива 2011 / 95 / ЕС, които се преценяват във връзка с прилагането единствено на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Последната разпоредба гласи, че хуманитарен статут може да се предостави, ако съществуват тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Според мотивите на решението на Съда на Европейските общности (СЕО) от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465 / 07, наличието на подобна заплаха по изключение може да се счита за установено, когато степента на характеризиращото въоръжения конфликт безогледно насилие в страната достигне до толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице поради самия факт на пребиваване, е изложено на реална опасност да претърпи тежки и лични заплахи. Обоснован е изводът на административния орган, че не съществува реален риск от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, поради което искането за международна закрила и в тази част е неоснователно.

Съгласно чл. 9, ал. 5 от ЗУБ, хуманитарен статут може да не се предостави, когато в една част на държавата по произход не съществува реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства, при което той може сигурно и законно да пътува и да получи достъп до тази част на държавата, както и може основателно да се очаква да се установи там.

Съгласно пълзящата скала, посочена в т. 39 на решението на Съда в Л., в колкото по – голяма степен молителят съумее да докаже, че е конкретно повлиян от фактори, които имат пряко отношение към личното му положение, толкова по – слаба ще трябва да е степента на безогледното насилие за него. В т. 39 от тълкувателно решение на Съда на Европейските общности (СЕО) от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465 / 07 е прието следното: В това отношение следва да се уточни, че колкото по-способен е евентуално молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по-ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарната закрила. В конкретния случай жалбоподателят по никакъв начин не успява да докаже, че е конкретно поставен в ситуация на опасност. Липсва индивидуализация на заплаха срещу него.

От обсъдените данни, както и ноторно известните такива на съда за ситуацията в А. може да се направи извод за значително подобрене на обществено-политическата обстановка.

Не са налице предпоставките за предоставяне на статут и по чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, доколкото жалбоподателят не заявява член на неговото семейство да има предоставена международна закрила в Република България. Личните, респ. икономическите мотиви на жалбоподателят да остане в България не могат да бъдат оценени като хуманитарни по

смисъла на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ, както е приел и административният орган.

По така изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение е издадено при правилно прилагане на материалния закон, като административният орган е изложил подробни мотиви относно липсата на материалноправните условия за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия, съобразно фактите и обстоятелствата от личната от личната му история и въпроса относно сигурността в държавата по произход. Следователно не са налице отменителни основания по чл.146 от АПК за незаконосъобразност на административния акт и жалбата следва да се отхвърли като неоснователна.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. Р., гражданин на А., ЛНЧ [ЕГН], срещу решение № 211/11.2.2026 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което му е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут. Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено, пред Върховния административен съд.